

Rozdělení krmiv

Ing. Šárka Hošková, Ph.D.

Ústav výživy zvířat a pícninářství
Agronomická fakulta, Mendelova univerzita v Brně
Zemědělská 1, Brno – Černá Pole, 613 00

1. Podle původu:

Krmiva rostlinná (obiloviny, okopaniny, olejniny, zelená píče, siláže, seno, sláma, odpadní krmiva průmyslu lihovarnického, sladařského, pivovarnického)

Krmiva živočišná (mléko, mlezivo, syrovátka, krev, rybí moučka, odpadní krmiva průmyslu mlékárenského, masného)

Minerální krmiva (vápence, minerální směsi, krmná sůl)

2. Podle koncentrace živin:

Objemná krmiva

- obsahují v 1 kg sušiny **menší koncentraci živin** (obsah energie do 6,5 MJ NEL)
- mají vyšší obsah vody a průměrný nebo vyšší obsah vlákniny
- vysoký obsah alkalických prvků (Ca, K, Na, Mg) a vykazují proto vysokou pozitivní alkalitu
- jsou vhodná pro krmení přežvýkavců, koní a v omezeném množství pro chovná prasata a vodní drůbež

Objemná krmiva dělíme podle obsahu sušiny:

- Suchá objemná krmiva** (seno, krmná sláma) mají vyšší obsah sušiny než 85,9 % a vyšší (30 - 35 %) nebo průměrný (20 - 26 %) obsah vlákniny a tím i nižší stravitelnost organických živin.
- Šťavnatá objemná krmiva** (zelená píče, siláže, okopaniny, pastevní porost) mají obsah sušiny od 10 do 50 % (resp. obsah vody do 90 %), nízkou až průměrnou koncentraci živin a průměrnou výživovou hodnotu.
- Vodnatá krmiva** (brukvovité pícniny, lihovarské výpalky, škrobárenské zdrtky) mají nízký obsah sušiny (méně než 10 %), nižší koncentraci živin a tím i nižší výživovou hodnotu, vedou k naředění celé krmné dávky.

Jadrná krmiva (zrniny, luštěniny, krmné zbytky z potravinářského průmyslu, sušená krmiva rostlinná a živočišná)

- jsou rostlinného i živočišného původu, v 1 kg sušiny obsahují více než 6,5 MJ NEL, více než 200 g stravitelných dusíkatých látek (SNL) a nižší obsah vlákniny (méně než 18 %)
- převažují kyselinotvorné prvky (P, S, Cl), celková alkalita je negativní
- slouží k doplňování chybějících živin v KD, které nebyly uhrazeny objemnými krmivy a k výrobě doplňkových a kompletních směsí

3. Podle obsahu živin:

Bílkovinná (více než 180 g NL/1 kg sušiny)

- mají nižší koncentraci energie (méně než 5,5 MJ NEL/kg) a mají úzký poměr živin (NL:NEL)
- např. jeteloviny, luskoviny, extrahované šroty, pokrutiny, rybí moučky, krev

Polobílkovinná (130-180 g NL/1 kg sušiny)

- s vyrovnaným poměrem živin, lze zkrmovat i jako samostatné
- např. jetelotráva, resp. Jetelotravní nebo luční siláže s vyšším obsahem sušiny

Sacharidová (glycidová) (méně než 130 g NL/1 kg sušiny)

- krmiva se širším poměrem živin
- obsahují především lehce rozpustné sacharidy (okopaniny, melasa, krmný cukr) nebo škrob (obilniny)
- patří sem i krmná sláma

4. Podle způsobu získávání:

Statková

- objemná i jadrná krmiva vyráběná v zemědělských podnicích či farmách vlastním producentem (zelená píče, siláže, pastevní porosty, šroty obilovin, luštěnin, okopanin)

Průmyslová

- vznikají jako krmný odpad v potravinářském průmyslu (mlýnský, pivovarský, cukrovarský, olejářský, aj.) nebo krmiva (krmné směsi) vyráběná ve výrobních krmných směsí